

Bijlage 2 Reactie op het onderzoeksrapport “Van verhalen naar verbalen”

Op 10 juni jl. heeft de Vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid mij verzocht te reageren op het onderzoek naar de aanpak van ondermijnende drugscriminaliteit in het Noordzeekanaalgebied (hierna NZKG) en de haven van Amsterdam, dat in opdracht van Politie en Wetenschap is uitgevoerd door de Vrije Universiteit en het Verwey-Jonker instituut.¹ Het onderzoek poogt inzichtelijk te maken wat de aard is van ondermijnende drugscriminaliteit in het NZKG, wat betrokken partijen verstaan onder ondermijning en wat belemmeringen zijn ten aanzien van de samenwerking en informatiedeling. Hierbij voldoe ik aan dit verzoek.

De onderzoekers concluderen dat er knelpunten bestaan die een voortvarende aanpak van ondermijning compliceren. Deze zien onder meer op onduidelijkheid over het ondermijningsbegrip, de-prioritering en terughoudendheid ten aanzien van informatiedeling, onder meer vanwege een gebrek aan kennis over de mogelijkheden.

Om deze knelpunten te verhelpen doen de onderzoekers een aantal aanbevelingen:

- a) begripsverduidelijking van ondermijning als ondermijnende drugscriminaliteit;
- b) (meer) prioritering van de aanpak van ondermijnende drugscriminaliteit;
- c) samenwerkingsontwikkeling en structurele inbedding ervan;
- d) meer kennis en kunde ten aanzien van informatiedeling; en
- e) centralisering van regievoering.

Hiertoe doen de onderzoekers de suggestie één figuur, te weten de havenmarinier, aan te wijzen. De havenmarinier zou regievoering krijgen om het ondermijningsbegrip te kaderen voor het NZKG, om de aanpakagenda van het NZKG te voeren en leiding te geven aan specialistische teams in het NZKG.

In de brief waar deze bijlage toe behoort schreef ik over de middelen die beschikbaar zijn gesteld voor het in ontwikkeling zijnde integrale plan van aanpak gericht op drugssmokkel via logistieke knooppunten. In dit plan zal een onderscheid worden gemaakt tussen overkoepelende maatregelen die de aanpak in de breedte versterken enerzijds en ondersteuning van de aanpak op specifieke knooppunten anderzijds.

Uit het rapport volgen punten die landelijke opvolging verdienen en daarom plek zullen krijgen in dit plan van aanpak. Zo zal er aandacht uitgaan naar de afbakening van het ondermijningsbegrip in de context van logistieke knooppunten, prioritering, informatie-uitwisseling en internationale samenwerking. Bovendien is mijn departement in het kader van het plan van aanpak door het hele land in gesprek met de relevante partijen om te bezien wat er in de lokale en regionale context van specifieke knooppunten nodig is om de aanpak verder te brengen en hoe mijn departement hierin kan ondersteunen. Rapporten als deze vormen een belangrijk vertrekpunt voor dergelijke gesprekken, bijvoorbeeld als het gaat om regievoering, waarvoor de onderzoekers de aanstelling van een havenmarinier adviseren.

Concluderend worden de conclusies en aanbevelingen van dit onderzoek, evenals de uitkomsten andere onderzoeken die de afgelopen periode zijn gepubliceerd over ondermijning op logistieke knooppunten, dankbaar betrokken in de ontwikkeling van het genoemde plan van aanpak.

¹ Y. Eski, M. Boelens, A. Mesic, H. Boutellier, Van verhalen naar verbalen; een verkennende studie naar de aanpak van ondermijnende drugscriminaliteit in het Noordzeekanaalgebied en de haven van Amsterdam (2021). Het VKC-verzoek draagt kenmerk 2021Z10303/2021D22607.